

16

Έγκλιση και Τροπικότητα (Mood and Modality)

In addition to time reference, verbs and verb phrases can also express modality:

- certainty
- willingness
- wish
- necessity
- possibility/ probability

- counter factuality

*Ο Σαχίνης κοιμάται αργά κάθε βράδυ
Η Αγκάθα θέλει να ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο*

*Ο Λάκης πρέπει να αδυνατίσει
Ο Σαχίνης δεν είναι εδώ αυτή τη στιγμή
αλλά μπορεί να γυρίσει/μάλλον θα γυρίσει σύντομα*

Η Κλειώ δε θα παντρευόταν ποτέ τον Σαχίνη

These modalities can be expressed either by grammatically distinct verb forms (mood) or by modal expressions (πρέπει, μπορεί, ίσως etc.). Greek has three formally distinct moods: indicative (Οριστική), subjunctive (Υποτακτική), imperative (Προστακτική). The opposition between the forms of indicative (cf. tenses) and those of imperative is indicated mainly by the difference in endings. Subjunctives on the other hand are periphrastic, i.e. the verb is preceded by particles (usually να, ας).

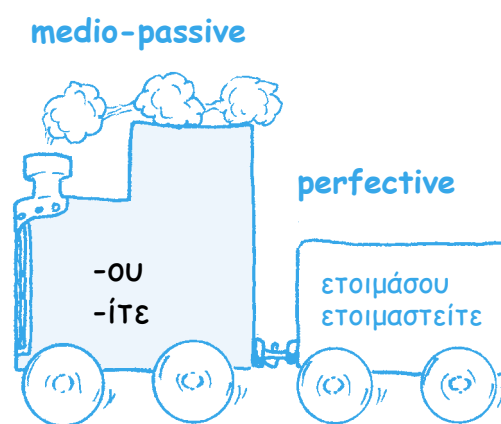
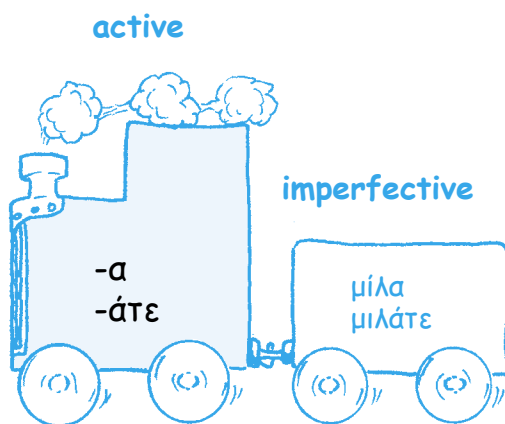
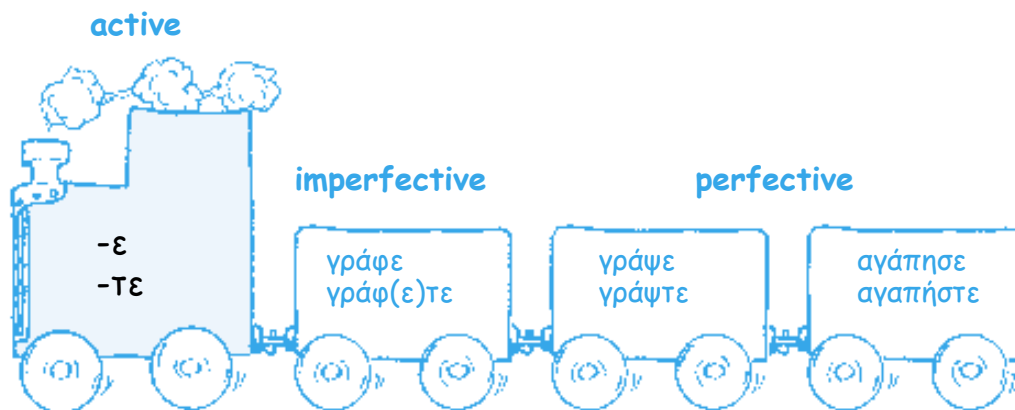
A. Προστακτική (Imperative)

The verb form used both in English and Greek to give commands is called imperative (Προστακτική). In Greek the imperative is expressed by special verb endings, which can be used to form the imperative.

*Πρόσεχε τα λόγια σου!
Βγες από το μπάνιο!*

Formation

- The imperative of active verbs like γράφω or μιλάω has two different forms: γράφε / μίλα (on the basis of the imperfective stem) and γράψε / μίλησε (on the basis of the perfective stem). The forms γράφε or μίλα are usually used to express repetition or duration and they denote advice rather than a direct command.

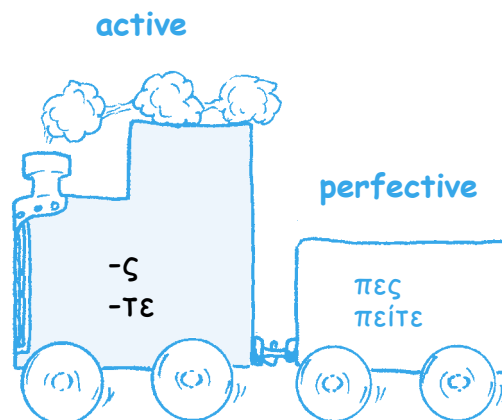
Γράφε κάθε καινούρια λέξη που μαθαίνεις για να την θυμάσαι καλύτερα

Μίλα ελληνικά όσο πιο συχνά μπορείς

- Passive verbs like ετοιμάζομαι form imperatives in -ου / -είτε on the basis of the perfective stem. The singular form contains the active perfective stem (ετοιμασ-) while the plural form contains the passive perfective stem (ετοιμαστ-).

- Verbs of the B2 group do not have special imperfective forms.
- The endings -α, -άτε (αγάπα, αγαπάτε) normally appear with verbs of group B1. There are also other forms, used in everyday language, such as τρέχα, φεύγα, ανέβα, κατέβα (verbs of group A) and οδήγα, τηλεφώνα, συ(γ)χώρα (verbs of group B2), which take these endings.
- A small group of verbs (μπαίνω, βγαίνω, βλέπω, λέ(γ)ω, πίνω, βρίσκω) form the active perfective imperative differently. The same holds true of έρχομαι: έλα, ελάτε.

Έκφραση απαγόρευσης (Expression of prohibition)

In Greek we express prohibition with the negative particle **μη** and the equivalent **να**-form.

*Η Αγκάθα θα ήθελε από το Σαχίνη να μη φωνάζει και να μη μιλά έτσι.
Του λέει: Μη φωνάζεις!
Μη μιλάς έτσι!*

Optionally, we can use the structure with **να** (subjunctive) with imperative meaning.

*Να μη φωνάζεις!
Να μη μιλάς έτσι!*

Use

The imperative is mainly used to express commands. These can however be expressed alternatively by using subjunctive forms (see subjunctive).

*Μια μέρα μετά από σκληρή δουλειά ο Σαχίνης γύρισε σπίτι όλο νεύρα και άρχισε να φωνάζει στην Αγκάθα:
Σταμάτα να με κοιτάς έτσι!
Σκέψου και μένα, επιτέλους!
Κλείσε την τηλεόραση!*

Polite requests

Imperative forms are not of course the only means of expressing commands. There are a number of ways to give polite or indirect orders in Greek. Here is a sample of them, according to a scale of politeness or indirectness.

A. positive imperative forms

*Κλείσε την τηλεόραση!
Κλείσε την τηλεόραση, σε παρακαλώ!
(Για) Κλείσε λίγο/λιγάκι την τηλεόραση
(σε παρακαλώ)!*

B. a negative question

*Δεν κλείνεις την τηλεόραση
(σε παρακαλώ);
Δεν κλείνεις λίγο/λιγάκι την τηλεόραση σε
παρακαλώ;*

Γ. a question

*Μπορείς (σε παρακαλώ) να κλείσεις την
τηλεόραση;
(Μήπως) Θα μπορούσες / Σου είναι
εύκολο να κλείσεις την τηλεόραση;
Μήπως θα ήταν δυνατόν να κλείσετε την
τηλεόραση;*

Giving advice

The imperative can also be used to give advice, as well as a number of other structures such as questions or phrases like “καλό θα ήταν”.

*Ο Σαχίνης πρέπει να ξεκουραστεί και να
χαλαρώσει. Η Αγκάθα του λέει να κάνει
ένα ζεστό μπάνιο:*

*Κάνε ένα ζεστό μπάνιο!
(Γιατί) Δεν κάνεις ένα ζεστό μπάνιο;
Μήπως να κάνεις ένα ζεστό μπάνιο;
Μήπως να έκανες ένα ζεστό μπάνιο;
Καλό θα ήταν να κάνεις ένα ζεστό μπάνιο!*

Giving directions / instructions

We can use either the imperative or the present tense to give directions or instructions.

*Πήγαινε ευθεία και στο δεύτερο δρόμο
στρίψε δεξιά
Πηγαίνεις ευθεία και στο δεύτερο δρόμο
στρίβεις δεξιά*

ACTIVITIES

1. The most common orders of our everyday life: Form the imperative of the following verbs

1. (κοιμάμαι/ κοιμήθηκα) _____, παιδί μου!
2. (ντύνομαι/ ντύθηκα) _____ γρήγορα!
3. (εξηγούμαι/ εξηγήθηκα) _____ πιο καθαρά!
4. (ετοιμάζομαι/ ετοιμάστηκα) _____ πιο γρήγορα!
5. (λέω/ είπα) _____ μου τι θέλεις!
6. (πίνω/ ήπια) _____ το γάλα σου αμέσως!
7. (μιλάω) _____ πιο δυνατά! Δεν σε ακούω
8. (περνάω) _____ μια μέρα από το γραφείο!
9. (βγάζω/ έβγαλα) _____ τα σκουπίδια!
10. (γράφω/ έγραψα) _____ τι χρειαζόμαστε από το σουπερμάρκετ!

2. What does Agatha ask Sahinis for? Use negative imperative forms

Η Αγκάθα ζητάει από το Σαχίνη

- να μην πετάει τα ρούχα του στο πάτωμα
Μην πετάς τα ρούχα σου στο πάτωμα
- να μην ανοίγει την εφημερίδα του στο τραπέζι

- να μην αφήνει το ψυγείο ανοιχτό

- να μην τρώει στο σαλόνι

- να μην κοιμάται με τα παπούτσια

3. Change the following direct commands into polite requests:

Πώς ο Σαχίνης θα ζητήσει ευγενικά από την Αγκάθα:

- α. Φτιάξε μου έναν καφέ!
- β. Ξύπνα με σε μια ώρα!
- γ. Σκέψου πού θα πάμε το βράδυ!
- δ. Δες αν έχουμε κανένα γράμμα!

4. How would you advise Sahinis to do the following?

- να ακούσει μουσική

- να φάει μια σοκολάτα

- να κοιμηθεί νωρίς

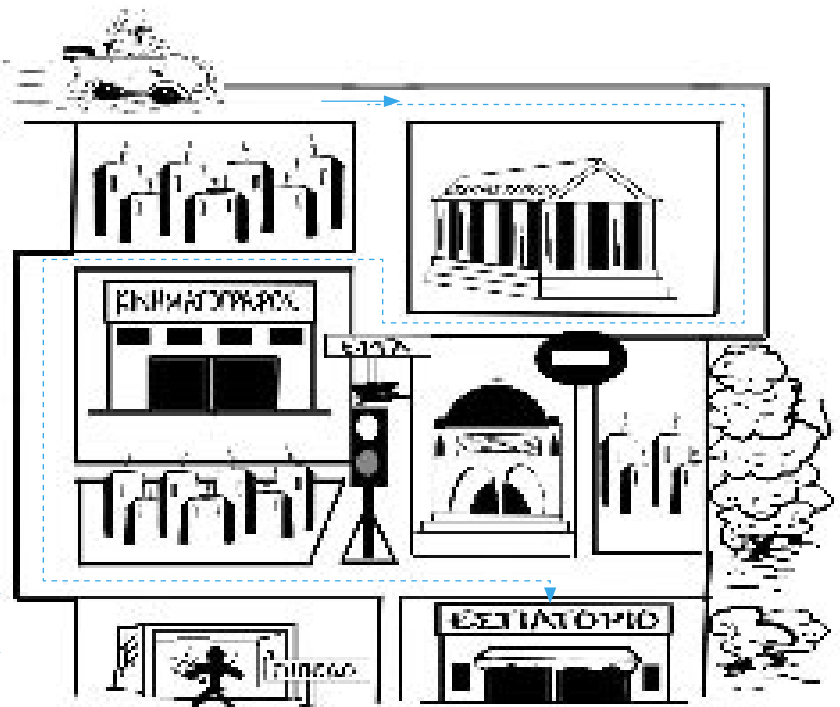
5. Give directions to help Sahinis to find his way to the restaurant

Μετά από τη δύσκολη μέρα που πέρασαν, ο Σαχίνης αποφασίζει να βγάλει έξω την Αγκάθα για φαγητό σε ένα μικρό και ήσυχο εστιατόριο κάπου στην εξοχή. Βοηθάω το Σαχίνη να βρει το δρόμο στο χάρτη.

The following verbs will help you:

πηγαίνω / προχωράω ευθεία
στρίβω δεξιά / αριστερά
περνάω το δικαστήριο /
τον κινηματογράφο
συνεχίζω για 2 χιλιόμετρα
φτάνω / στο γήπεδο
σταματάω

*Πήγαυνε / Πηγαίνεις ευθεία
και στο δεύτερο δρόμο...*

B. Υποτακτική (Subjunctive)

The verb form that is usually preceded by να is traditionally called “subjunctive” (Υποτακτική) and can be used for a number of different cases. In general, it is used to present an event as wanted, expected, intended etc.

Η Κλειώ πρέπει να διαβάσει αλλά θέλει να πάει σινεμά.

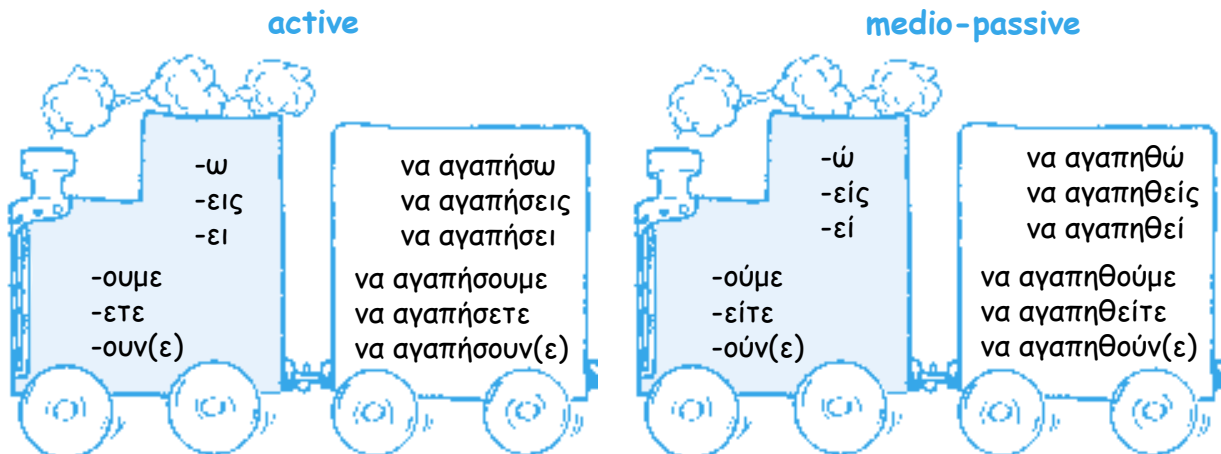
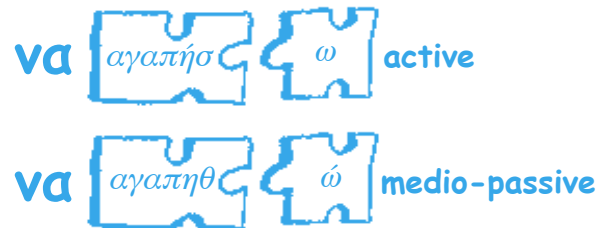
Formation

In the imperfective subjunctive the same forms that appear in the present of either voice follow the particle να.

να + present tense

να αγαπάω active
να αγαπιέμαι medio-passive

Perfective subjunctive forms consist of να and verb forms having no independent status, i.e. they are used only together with να (or ας). These forms are based on the perfective verb stem of either voice (αγαπήσ- / αγαπηθ-). The active perfective subjunctive takes the endings of set 1, while the medio-passive perfective subjunctive takes the endings of set 2.

As you can see, the perfective forms coincide morphologically with the future perfective.

Perfect subjunctive forms consist of the particle *να* and the same forms that appear in present perfect of either voice.

- The negative forms take the particle *μην* (instead of *δεν*) placed just after the particle *να* and before the verb form.

- Depending on what we want to emphasize, we can use either the perfective or the imperfective aspect.

However, there are certain verbs and phrases which must take either perfective or imperfective aspect (see aspect).

Use

1. When preceded by *να* this verb form can be found

a. used independently, in main clauses

It can be used to express

- wish
- order or request

In this case, the subjunctive is used instead of the imperative, either because there is no imperative form (e.g. for passive imperfective) or because we want to make the order sound milder and politer. It can also be used to give an order in the third person.

- ask for permission
- give permission

να+present perfect tense

να έχω αγαπήσει

active

να έχω αγαπηθεί

medio-passive

να μην μιλάω / να μην κοιμηθώ

Θέλω να με πάρει τηλέφωνο τώρα, αλλά...

Θέλω να με παίρνει τηλέφωνο κάθε μέρα, αλλά...

«Να ζήσετε, να κάνετε πολλά παιδιά και να είστε ευτυχισμένοι!» ευχήθηκαν όλοι οι καλεσμένοι στο Σαχίνη και την Αγκάθα

Να προσπαθήσεις λίγο περισσότερο!

Ο Σαχίνης να παρουσιαστεί στον αρχηγό αμέσως!

Θέλετε να με ρωτήσετε τίποτε άλλο ή να φύγω τώρα;

Να φύγεις, είσαι ελεύθερος

b. used dependently, in complement clauses. It is often used after verbs which express desire, wish, intention, ability, possibility, probability etc.: θέλω / εύχομαι / ελπίζω / σκοπεύω / σκέφτομαι.

Ο Σαχίνης θέλει να λύσει το μυστήριο των κλεμμένων πινάκων

2. The subjunctive verb form can also be preceded by the particle *ας* instead of *να*, but in this case it is only used in main clauses (see a. above).

*Ας βρέξει επιτέλους!
Ας πάμε μια βόλτα!*

3. There are cases where this verb form can be found alone, that is, without *να* or *ας* before it. This can happen

a. in prohibitions (negative orders).

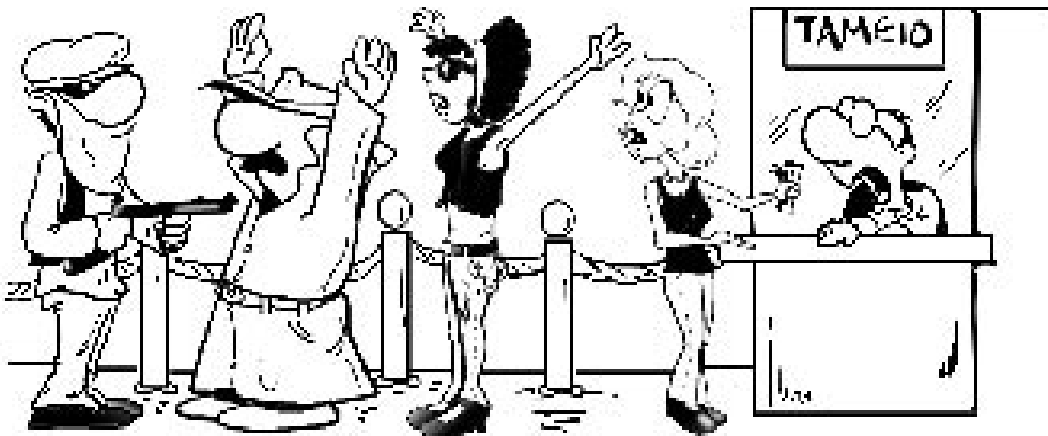
Μην κουνηθεί κανείς!

b. after *πριν* and *ίσως*

*Πριν πυροβολήσει, τον κοίταξε στα μάτια
Ίσως προλάβει ο Σαχίνης*

c. after *όποιος* / *όποτε* / *όπου* / *όπως*

Όποιος κουνηθεί την έβαψε!

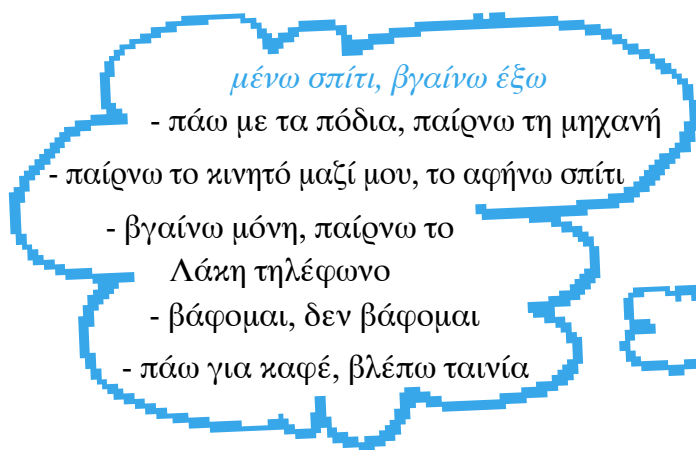
ACTIVITIES

1. Complete the story with the appropriate verb form

Ο Σαχίνης θέλει _____ (μαγειρεύω) για την Αγκάθα. Αποφάσισε _____ (φτιάχνω) κρητικό πιλάφι. Πρώτα όμως πρέπει _____ (βλέπω) τι χρειάζεται. Σκέφτεται _____ (τηλεφωνώ) στην Κλειώ αλλά τελικά προτιμά _____ (διαβάζω) το Μεγάλο Οδηγό Μαγειρικής. Αρχίζει _____ (κόβω) το κρέας σε μικρά κομματάκια και το βάζει _____ (βράζω). Πριν _____ (ρίχνω) το ρύζι στην κατσαρόλα, χτυπάει το τηλέφωνο. Είναι η Αγκάθα και θέλει _____ του _____ (λέω) ότι έχει πολλή δουλειά και ίσως _____ (μένω) στο γραφείο μέχρι αργά...

Τι μπορεί να κάνει τώρα ο Σαχίνης; Συνέχισε την ιστορία

2. Clio cannot decide about her evening. Use the verbs to describe her dilemma

Να μείνω σπίτι ή καλύτερα να βγω έξω;

Τι νομίζεις ότι αποφασίζει τελικά;

Ας βγω έξω κι απόψε

3. Answer the following questions about yourself

1. Τι σκέφτεσαι να κάνεις το σαββατοκύριακο;
2. Τι θέλεις να κάνεις το καλοκαίρι στις διακοπές;
3. Τι σου άρεσε να κάνεις όταν ήσουν πιο μικρός;

C. Έκφραση ευχής, δυνατότητας / πιθανότητας, αναγκαιότητας (How to express wish, possibility / probability, necessity)

Ευχή (wish)

A wish referring to the future is expressed by the subjunctive verb forms (i.e. periphrastic forms with *να*, *ας*). The particle *να* is often reinforced with *μακάρι*, *αχ και* or even longer expressions (such as *Παναγία μου*, *ας ήταν να ...*).

Μακάρι να έρχεται πάντα στην ώρα της η Αγκάθα!

Αχ και να έρθει σήμερα η Αγκάθα!

Ας έχει φτάσει τώρα στο αεροδρόμιο!

Wishes that are considered unlikely to be fulfilled are expressed by either imperfective (*παρατατικός*) or past perfect (*υπερσυντέλικος*) when we refer to the past. These structures are introduced by the particles *να*, *ας*.

Να είχε θυμηθεί να κλείσει εισιτήριο για το ταξίδι η Αγκάθα!

Ας με έπαιρνε μαζί του ο Σαχίνης στο ταξίδι!

In both cases negation is expressed by *μη*.

Μακάρι να μη φύγει η Αγκάθα!

Ας μην αργούσε σήμερα τόσο πολύ ο Λάκης!

Δυνατότητα / πιθανότητα (Probability / possibility)

The particle *θα* which appears in the periphrastic future forms expresses, among other things, probability. The speaker maintains that the event denoted by the verb is probably true. In such cases *θα* corresponds to or could be substituted by *μάλλον* (*δεν*) / *ίσως* / *μπορεί να*.

Θα έχετε δει -φαντάζομαι- την Κλειώ να χορεύει
Θα έχει κάνει μαθήματα χορού

This θα can also be used with past verb forms (past imperfective, past perfective, past perfect), thereby expressing different degrees of likelihood according to the speaker's opinion.

*Θα έχασε τα κλειδιά της, γι' αυτό δεν μπορεί να ανοίξει
Θα είχε κοιμηθεί όταν εσύ μπήκες μέσα*

Ο Λάκης θα έτρωγε όλο το αρνί μόνος του!

Do not confuse the impersonal μπορεί να (=ίσως, μάλλον) with the personal verb μπορώ να (= είμαι ικανός να).

*Ο Σαχίνης μπορεί να βρει τον κλέφτη
= $\begin{cases} a. \text{ Sahinis may find...} \\ b. \text{ Sahinis is able to find...} \end{cases}$*

Past verb forms with θα (usually θα μπορούσα, -ες etc., θα ήθελα, -ες etc.) are also used as expressions of polite orders or indirect wishes / intentions.

*Θα μπορούσες να κλείνεις την πόρτα κάθε φορά που μπαίνεις μέσα;
Θα πήγαινα ευχαρίστως διακοπές μαζί σου, Αγκάθα!*

In negation, δεν is used.

Δεν θα έφυγαν ακόμη. Ακούω την Αγκάθα να παίζει πιάνο

Clauses with θα- verbal forms often combine with αν-clauses (see conditional clauses).

*Θα θύμωνε με την Κλειώ ο Σαχίνης, αν ήξερε ότι πήρε τους δίσκους του χωρίς να τον ρωτήσει
Θα έφτασε κιόλας (Θα φτάνει τώρα) στο Λονδίνο η Αγκάθα, αν το αεροπλάνο δεν είχε καθυστέρηση*

In questions possibility can also be expressed with να followed by a verb.

Να πρόλαβε το τρένο ο Σαχίνης;

Αναγκαιότητα (Necessity)

Necessity is mainly expressed by the impersonal verb *πρέπει* followed by the subjunctive.

It is necessary

Πρέπει να κάνουμε συχνά διακοπές

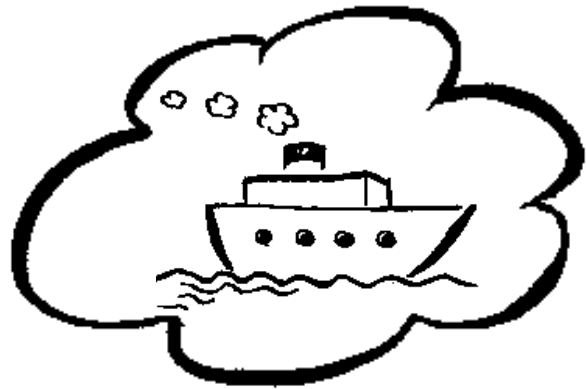
has to

Ο Λάκης πρέπει να κάνει δίαιτα

How likely is it?

*Μακάρι να είχε έρθει το πλοίο
στην ώρα του
(impossible)*

*Μακάρι να ερχόταν το πλοίο
στην ώρα του
(maybe possible)*

*Μακάρι να έρθει το πλοίο
στην ώρα του
(quite possible)*

*Το πλοίο μπαίνει στο λιμάνι
στην ώρα του
(now)*

ACTIVITIES

1. Find out if the wish may come true or not.
Put an ✓ in the right column

	may come true	unlikely to come true
	☐	☒
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐

Μακάρι να 'χα έρθει πέρσι στο νησί!

1. Να ήμασταν πλούσιοι και να ταξιδεύαμε συνέχεια!
2. Μακάρι να φτάσουμε κι εμείς τα χρόνια σου παππού!
3. Αχ και να είχα προσέξει!
4. Αχ και να τον συναντούσαμε μια στιγμούλα!
5. Να μην ξαναζήσεις τέτοια λαχτάρα!

2. Match the sentences

Διάβασε πολλές φορές το κείμενο

Είχαν ακόμη χρόνο να το σκεφτούν

Δεν μοίρασες σωστά το φαγητό

Δεν ακολούθησε τις οδηγίες

Κλαίει απαρηγόρητη

Αυτό το πρόσωπο το έχω ξαναδεί κάπου

Θα είχε φτάσει ευκολότερα

Θα είναι κάποιος γνωστός τραγουδιστής

Θα το έχει μάθει απ' έξω τώρα πια

Θα είδε κάτι φοβερό

Δεν θα έφευγε και το άλλο πρωί δα!

Θα έφτανε για όλους και θα περίσσευε

3. Express a wish (in Greek) in the following situations

1. Your friend wants to buy a bike but he hasn't got the money

2. Your sister always listens to hard rock

3. You have never visited Tahiti

4. Your mum keeps complaining about your bad grades

5. A chance was given to you to prove how good you are at basketball

6. Your best friend has moved to another town

4. Are the second sentences implied by the first sentences? Write yes or no

